

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **M., bytom v N.,** proti odporcovi **Okresnému pozemkovému úradu Nové Zámky, so sídlom v Nových Zámkoch, Podzámska 25,** o uloženie povinnosti odporcu konať a rozhodnúť o vyčlenení pozemku do užívania, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/172/2005-84 z 25. apríla 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/172/2005-84 z 25. apríla 2008 **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým uznesením krajský súd zamietol žiadosť navrhovateľky zo dňa 18. februára 2008 o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. V odôvodnení uznesenia krajský súd uviedol, že skúmajúc podmienky pre ustanovenie zástupcu z radov advokátov navrhovateľke zisťoval, či sú u nej dané predpoklady, aby bola súdom oslobodená od súdnych poplatkov, a z predložených dokladov zistil, že navrhovateľka poberá vdovský dôchodok 6 892 Sk mesačne, pričom životné minimum je 5 130 Sk mesačne. Poukázal na to, že pri posudzovaní pomerov navrhovateľky zobral do úvahy najmä predmet konania, ktorý je v zmysle § 4 ods. 1 písm. i/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch oslobodený od súdnych poplatkov. Krajský súd dospel k záveru, že u navrhovateľky nie sú splnené zákonné predpoklady podľa § 138 ods. 1 OSP na jej oslobodenie od súdnych poplatkov. Skúmajúc splnenie podmienky potreby ochrany záujmov navrhovateľky mal za to, že táto je v predmetnom konaní z dôvodu predmetu konania dostatočne zabezpečená a nevyžaduje ustanovenie

zástupcu z radov advokátov. Konštatoval, že s ohľadom na skutočnosť, že navrhovateľka nebola oslobodená od súdnych poplatkov, nebol splnený základný predpoklad na ustanovenie zástupcu z radov advokátov v zmysle § 30 OSP.

Proti tomuto uzneseniu podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie navrhujúc, aby odvolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil z dôvodu, že krajský súd vec po právnej stránke nesprávne posúdil (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP). S poukazom na § 241 ods. 1 vetu druhú OSP, z ktorého vyplýva obligatórne zastúpenie dovolateľa, namietala správnosť záveru krajského súdu, že „ochrana práv a záujmov je v tomto konaní z dôvodu predmetu konania dostatočne zabezpečená a nevyžaduje ustanovenie zástupcu z radov advokátov“. Ďalej navrhovateľka poukázala na to, že krajský súd opomenul, že právnym titulom na ustanovenie zástupcu z radov advokátov podľa § 30 OSP je splnenie predpokladov na oslobodenie od súdnych poplatkov, a nie skutočné oslobodenie od nich, a preto skutočnosť, že konanie je samo o sebe oslobodené od súdnych poplatkov, je podľa nej právne bezvýznamná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 1 písm. c/ OSP s použitím § 250t ods. 8 OSP a § 246c ods. 1 vety prvej OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné priznať úspech.

Z obsahu predložených spisov odvolací súd zistil tieto skutočnosti: Navrhovateľka sa návrhom zo 16. novembra 2005 doručeným krajskému súdu 21. novembra 2005 domáhala, aby súd vyslovil povinnosť odporcu konať a rozhodnúť o vyčlenení pozemku špecifikovaného v petite návrhu. Krajský súd uznesením č. k. 11S/172/2005-47 z 21. februára 2007 konanie o návrhu zastavil z dôvodu nedostatku povinného zastúpenia navrhovateľky advokátom. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 1Sžo/51/2007-58 z 18. septembra 2007 odmietol odvolanie navrhovateľky proti vyššie uvedenému uzneseniu krajského súdu ako neprípustné. Proti tomuto uzneseniu najvyššieho súdu podala navrhovateľka dňa 25. januára 2008 dovolanie. Na základe výzvy krajského súdu na doloženie plnomocenstva udeleného advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní navrhovateľka požiadala podaním zo dňa 18. februára 2008 súd o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Zároveň predložila potvrdenie o tom, že je príjemcom vdovského dôchodku vo výške 6 892 Sk mesačne a potvrdenie o osobných, majetkových a zárobkových pomeroch. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením 1 Sdo 37/2008 z 18. júna 2008 dovolacie konanie zastavil z dôvodu nedostatku právomoci konať ako súd dovolací vo veciach správneho súdnictva.

Podľa § 30 OSP účastníkovi, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, ustanoví sudca alebo poverený zamestnanec súdu na jeho žiadosť zástupcu z radov advokátov, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

Podľa § 138 ods. 1 veta prvá OSP na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Pre posúdenie dôvodnosti priznania oslobodenia od súdnych poplatkov z hľadiska pomerov účastníka sú rozhodujúce najmä jeho majetkové a sociálne pomery, ale aj výška súdneho poplatku a povaha nároku. Aj keď to odôvodňujú pomery účastníka, nie je možné mu priznať oslobodenie od súdnych poplatkov, ak svojvoľne alebo zrejme bezúspešne uplatňuje alebo bráni právo. O zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva sa jedná najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené.

Ani podľa názoru odvolacieho súdu neboli u navrhovateľky splnené predpoklady, aby bola súdom oslobodená od súdnych poplatkov, a preto krajský súd správne rozhodol, keď navrhovateľke zástupcu z radov advokátov neustanovil a zamietol jej žiadosť, i keď svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil. Rozhodujúcou pri posudzovaní splnenia zákonných predpokladov na oslobodenie navrhovateľky od poplatkov súdom bola skutočnosť, že navrhovateľka podaním dovolania bezúspešne uplatňovala svoje právo, nakoľko už v čase podania dovolania bolo nepochybne zrejmé, že jej nebude môcť byť vyhovené z dôvodov, ktoré následne vyplynuli z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1 Sdo 37/2008 z 18. júna 2008, ktorým bolo dovolacie konanie zastavené. V dôsledku nesplnenia tejto podmienky nemohli byť u navrhovateľky dané predpoklady v zmysle § 138 ods. 1 veta prvá OSP potrebné na to, aby bola súdom oslobodená od súdnych poplatkov. Z uvedeného dôvodu považoval odvolací súd námietky navrhovateľky v odvolaní týkajúce sa splnenia ďalších zákonných podmienok za irelevantné.

Za týchto právnych okolností bolo potrebné napadnuté uznesenie krajského súdu považovať za vecne správne, a preto ho odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov podľa § 219 OSP s použitím § 250t ods. 8 a § 246c ods. 1 vety prvej OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 142 ods. 1 OSP s použitím § 250t ods. 8 OSP a § 246c

ods. 1 vety prvej OSP tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, keďže navrhovateľka nemala v odvolacom konaní úspech a odporcovi trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 24. septembra 2008

JUDr. Jozef Hargaš, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth